

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH A. FILLETTI**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tas-6 ta' Settembru, 2010

Appell Civili Numru. 1713/2001/1

Michael Buttigieg

v.

**Prim Ministru Hon. Edward Fenech Adami u
Kummissarju tal-Pulizija**

**Il-Qorti:
Preliminari**

**1. F'din il-kawza l-attur appellat qed jimpunja l-validita` tat-
tnehhija tieghu minn membru tal-Korp tal-Pulizija billi qed
jallega li ma nghatax opportunita` jiddefendi ruhhu mill-**

allegazzjonijiet maghmula kontrih, u li ma gewx osservati d-disposizzjonijiet tal-ligijiet u regolamenti.

2. Ghal fini ta' dan l-appell, il-fatti rilevanti in succint huma dawn:

1. L-attur kien membru fil-Korp tal-Pulizija sa mill-1992. FI-1998 inhatar surgent u f'Ottubru ta' l-2000 kien intagħzel biex jagħmel kors bhala ufficjal kadett li jwassal għall-grad ta' spettur.

2. Il-Kummissarju tal-Pulizija jghid illi huwa kellu informazzjoni li l-attur kellu kunfidenzi ma' persuni notorji involuti f'reati kriminali serji, ma liema persuni l-attur kien jikkollabora billi jghaddilhom informazzjoni dwar dak li kien qiegħed jigri f'certi investigazzjonijiet li dak iz-zmien kienu għadhom pendenti. Din l-allegazzjoni hija michuda mill-attur.

3. Fit-18 ta' Jannar 2001, l-attur gie avzat biex imur id-Depot fejn (dak iz-zmien) l-Assistent Kummissarju (illum Kummissarju) John Rizzo staqsih jekk kienx veru li huwa kellu kunfidenzi ma' certi malvivi. Mhux kontestat mill-konvenuti li l-Assistent Kummissarju ma tax dettalji lill-attur (ghax skond l-istess konvenuti kieku għamel hekk, kien ikun qiegħed prattikament jizvela x'informazzjoni kellu), zammu taht arrest u anke hadlu stqarrija. L-attur caħad l-allegazzjonijiet u l-akkuzi li kienu qed isirulu. L-attur gie rilaxxat dak in-nhar stess.

4. Xi gimgha wara is-Supretendent Ronald Kelly li kien inkarigat mill-*personnel*, baħgat għall-attur u qallu li kellu messagg minghand il-Kummissarju ta' dak iz-zmien (George Grech) biex jirrizenja, u li r-raguni kien ġia tahieli. L-attur irrifjuta u kompla għaddej bix-xogħol tieghu.

5. Fil-5 ta' Marzu 2001, il-Kummissarju ta' dak iz-zmien (George Grech) talab lill-Prim Ministru biex fl-interess pubbliku jittermina l-impjeg ta' l-attur skond l-Artikolu 11(iii) ta' l-Ordinanza dwar il-Pulizija (Kap. 164).

6. Fl-10 ta' Marzu 2001, il-Kummissarju infurma lill-attur li kien talab li huwa jitkecca mill-korp, u wara li mart l-attur kitbet lill-Prim Ministru giet infurmata fil-11 ta' April 2001 li l-attur kien qed jigi investigat mill-PSC¹. Pero`, mhux kontestat li fl-ebda stadju l-attur ma ntabab biex jippartecipa b'xi mod f'dawn il-proceduri li kienu qed jittiehdu kontrih.

7. Fit-2 ta' Mejju 2001, il-Kummissarju gie infurmat li l-Prim Ministru qabel mar-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku (iktar 'il quddiem imsejha "PSC") biex l-attur jitnehha mis-servizz.

8. Fit-3 ta' Mejju 2001, l-attur ircieva ittra minghand il-Kummissarju li permezz taghha gie nfurmat li tkecca mill-korp. Il-parti rilevanti ta' l-ittra in kwistjoni kienet tghid hekk²: *"I am to inform you that the Prime Minister acting on the recommendation of the Public Service Commission approved that you be removed from the Police Force in terms of Sections 11 (iii) and 28 of the Malta Police Ordinance 1961 with effect from Thursday 3rd. May 2001."*

Talbiet u eccezzjonijiet

3. Fic-citazzjoni tieghu, l-attur talab lill-Prim Awla tal-Qorti Civili:

1. tiddikjara null, invalidu u minghajr effett l-eghmil tal-konvenuti u dana meta l-istess nehew lill-attur minn membru tal-Korp tal-Pulizija permezz ta' avviz datat 3 ta' Mejju 2001 u dana ai termini tal-artikolu 469A tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta;
2. tordna illi konsegwentement l-attur jerga' jigi ordnat lura bhala membru tal-Korp tal-Pulizija u dana fl-istess grad u kapacita` minnu okkupata qabel it-3 ta' Mejju 2001;
3. tiddikjara lill-konvenuti responsabbli ghad-danni kawzati lill-attur minhabba l-agir taghhom illegali fuq premiss, liema danni jigu likwidati f'gudizzju separat.

¹ Ara affidavit ta' l-attur a fol. 42 tal-process u ittra a fol. 52 tal-process.

² Ara fol. 45 tal-process.

4. In succinct, il-konvenuti eccepew hekk:

1. Illi preliminarjament ic-citazzjoni ta' l-attur hija inammissibbli u improponibbli in kwantu bazata fuq l-Artikolu 469A tal-Kap 12, billi fid-definizzjoni li jaghti ta' x'inhu "eghmil amministrattiv", hemm provdut tassattivament li ma "jinkludix xi haga li ssir bl-ghan ta' organizzazzjoni jew amministrazzjoni interna fl-istess awtorita". Illi r-relazzjoni ta' impjeg ta' ufficjal pubbliku mal-Gvern hija kwistjoni ta' amministrazzjoni interna.

2. Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghall-eccezzjoni precedenti, l-artikolu 469A tal-Kap. 12 jipprovdi *inter alia* fis-subartikolu (6) li ghall-finijiet **ta' dan l-artikolu**, u ta' kull disposizzjoni ohra **ta' din il-ligi** u ta' **kull ligi ohra** (enfasi tal-konvenuti), servizz mal-Gvern hu rapport specjali regolat b'disposizzjonijiet specjali specifikatament applikabbli ghalih. Dan ifisser li l-istess disposizzjonijiet precedenti ghas-subartikolu (6) ta' l-Artikolu 469A m'humix applikabbli fir-relazzjoni ta' impjeg bejn il-Gvern u l-impjegati tieghu ghaliex hemm ligijiet ohra li jirregolaw tali relazzjoni.

3. Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet precedenti, skond l-artikolu 110 tal-Kostituzzjoni t-terminazzjoni ta' impjegi fis-Servizz Pubbliku hi fdata f'idejn l-eccipjent Onor Prim Ministru li, izda, jagixxi fuq **ir-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku** (enfasi tal-konvenuti), kif gara f'dan il-kaz. Pero`, l-Artikolu 115 ta' l-istess Kostituzzjoni jipprovdi li l-kwistjoni jekk il-Kummissjoni tkunx qdiet validament xi funzjoni moghtija lilha bi jew skond din il-Kostituzzjoni "m'ghandhiex tigi ezaminata minn ebda Qorti".

4. Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet precedenti, l-attur qed jaghti interpretazzjoni skorretta lill-Artikolu 11 tal-Kap. 164.

5. Illi in oltre r-regolament 35 ta' l-Avviz Legali 186/1999 mhux applikabbli fil-kaz ta' l-attur billi l-Kap 164

Kopja Informali ta' Sentenza

huwa ligi specjali applikabbli b'mod specifiku ghall-ufficjali tal-pulizija u ghalhekk tregi l-massima *lex specialis derogat generalis*. Di piu`, fil-gerarkija tal-ligijiet, Ordinanza hija superjuri ghal-legislazzjoni sussidjarja.

6. Illi subordinatament u minghajr pregudizzju, l-eccipjenti la kisru l-Kostituzzjoni u lanqas naqsu milli josservaw il-principji ta' gustizzja naturali billi fit-tkeccija ta' l-attur mill-impjeg tieghu huma agixxew skond il-ligi u fl-interess pubbliku.

7. Illi bla pregudizzju ghall-eccezzjonijiet precedenti, kontra dak li hemm dispost fl-artikolu 156(4) tal-Kap. 12, l-attur naqas li jiddikjara dwar kull xhud x'fatti u xi prova bi hsiebu jaghmel bix-xhieda taghhom.

8. Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet precedenti, din il-Qorti m'ghandhiex gurdizzjoni li tordna li l-attur jerga' jigi ri-integrat fil-kariga li kellu qabel.

9. Illi l-eccipjenti ma kkawzaw l-ebda dannu lill-attur u t-talbiet kollha tieghu huma infondati fil-fatt u fid-dritt.

L-ewwel sentenza appellata u d-digriet appellat

5. B'sentenza parzjali tat-30 ta' Jannar 2004, il-Prim Awla tal-Qorti Civili cahdet l-ewwel u t-tieni eccezzjoni tal-konvenuti u iddecidiet li l-kawza tkompli fil-meritu. L-ispejjes ta' dik l-istanza kellhom jigu sopportati mill-konvenuti. Il-Prim Ministru u l-Kummissarjua tal-Pulizija appellaw minn din is-sentenza in parte, li qed tigi riprodotta bhala **Appendici A** biex tigi tiffirma parti integrali mill-odjerna sentenza.

6. B'digriet tat-8 ta' Ottubru 2008 (fol. 170 *et seq.*) l-ewwel Qorti laqghet it-talba ta' l-attur kontenuta fir-rikors tieghu tat-30 ta' Gunju 2008 u ordnat l-isfilz tad-Dokumenti 'JR2' u 'JR3'. Ghalkemm il-konvenuti appellaw ukoll minn dan id-digriet, mhux necessarju li tigi prodotta l-motivazzjoni ta' dan id-digriet, ghaliex ghal ragunijiet li se jigu spjegati

iktar tard ma hux necessarju li din il-Qorti investi l-kwistjoni legali naxxenti minn dan id-digriet.

It-tieni sentenza appellata

7. B'sentenza tas-27 ta' April 2009, il-Prim Awla tal-Qorti Civili iddecidiet il-vertenza billi cahdet l-eccezzjonijiet tal-konvenuti u regghet poggiet lill-attur fil-pozizzjoni li kien qabel it-3 ta' Mejju 2001 u f'dan is-sens laqghet it-talbiet kollha tieghu u iddikjarat null, invalidu u minghajr effett l-ghemil tal-konvenuti meta nehhevh minn membru tal-Korp tal-Pulizija; ordnat lill-konvenuti jergghu jpogguh fil-pozizzjoni li kien qabel it-3 ta' Mejju 2001 u ghalhekk fl-istess grad fil-korp li kellu qabel dakinhar, u iddikjarat lill-konvenuti responsabbli ghad-danni jekk huwa sofra tali danni.

8. Din is-sentenza – tas-27 ta' April 2009 – qed tigi riprodotta bhala **Appendici B** biex tiffirma parti integrali mill-odjerna sentenza.

L-appell

9. L-Onorevoli Prim Ministru u l-Kummissarju tal-Pulizija hassew ruhhom aggravati bis-sentenza parzjali u bis-sentenza finali, kif ukoll bid-digriet tat-8 ta' Ottubru 2008 u ghalhekk interponew appell minnhom. L-aggravji taghhom, u l-punti legali minnhom sollevati, kif ukoll ir-risposta ghall-appell tal-appellat, huma identici ghal dawk fil-kawza, deciza llum stess minn din il-Qorti fl-ismijiet **David Gatt v. Prim Ministru Hon. Dr Edward Fenech Adami u Kummissarju tal-Pulizija** (App. Nru 1548/01 JA), bl-unika differenza tkun li fl-appell odjern l-appellanti jillanjaw ukoll (b'referenza ghall-imsemmi digriet) li l-Prim Awla interpretat hazin l-Att dwar is-Servizzi tas-Sigurta` (Kap. 391) meta fid-digriet tat-8 ta' Ottubru 2008 ordnat l-isfilz tad-dokumenti JR2 u JR3. Mill-bqija, kif inghad, kollox hu identiku ghas-sentenza ta' **Gatt**. Din il-Qorti, a skans ta' ripetizzjoni inutili, taghmel piena referenza ghal dak kollu kontenut f'dik is-sentenza – inkluzi l-konsiderazzjoniet taghha – u, ghall-istess ragunijiet hemm moghtija (ara paragrafi **10** sa **57**) – sejra tichad l-appell

tal-konvenuti. Galadarba qed jigi deciz, ghar-ragunijiet kollha migjuba fis-sentenza ta' **Gatt**, li r-rakkomandazzjoni tal-PSC fil-konfront tal-appellat Buttigieg ma ttehdietx skond il-ligi u hija ghalhekk invalida (ara l-paragrafu **48** fis-sentenza ta' **Gatt**), ma hemm assolutament ebda utilita`, ghall-finijiet ta' dawn il-proceduri ta' *judicial review* skond l-Artikolu 469A tal-Kap. 12, li din il-Qorti tinvesti l-kwistjoni tad-digriet imsemmi.

Decide

10. Ghall-motivi premessi – u ghalhekk mhux necessarjament ghar-ragunijiet kollha moghtija mill-ewwel Qorti fis-sentenzi appellati – din il-Qorti, filwaqt illi tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-appell mid-digriet tal-Prim Awla tal-Qorti Civili tat-8 ta' Ottubru 2008 fil-kawza fl-ismijiet premessi, tichad l-appell tal-appellanti u tikkonferma z-zewg sentenzi appellati. L-ispejjez kollha taz-zewg istanzi, inkluzi dawk konnessi mal-appell mid-digriet imsemmi, jithallsu mill-appellanti solidament bejniethom.

Deputat Registratur
LB

Appendici A

Kopja tas-sentenza moghtija mill-Prim Awla tal-Qorti Civili, Rikors Numru 1713/01, fl-ismijiet **Buttigieg Michael v. Prim Ministru Hon. Edward Fenech Adami** deciza fit-30 ta' Jannar 2004, qeghdha tigi hawn annessa biex tiffirma parti integrali minn din l-odjerna sentenza u qed tigi mmarkata bhala **Appendici A**.

Appendici B

Kopja tas-sentenza moghtija mill-Prim Awla tal-Qorti Civili, Rikors Numru 1713/01, fl-ismijiet **Buttigieg Michael v. Prim Ministru Hon. Edward Fenech Adami** deciza fis-27 ta' April 2009, qeghdha tigi hawn annessa biex tiffirma parti integrali minn din l-odjerna sentenza u qed tigi mmarkata bhala **Appendici B**.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----